

KABUĞUMUN DIŞINDAKİ DÜNYA

Mis gibi orman kokuyor,
nereye geldim acaba?

Offf sanırım sıkıcı bir öykü
olacak, ne de olsa her
halka birbiriyle aynı. Ayrıca
kaç halka varsa o yaşta
olduğunu biliyorum.

Halkaların gerçekten geniş
ve renkleri çok güzel. Peki,
neden her halkanın bir
bölümü açık renk, bir bölümü
koyu renk?

Hoş geldin. Bir ağaç öyküsü
dinlemek istediğin için buradasın.
Halkalarımızdan bahsedeyim.

Evet ama halkalarımız sadece yaşımızı
anlatmaz. Beni cankulağıyla dinle. 125 yıl
önce, ılık bir ilkbahar günü bu ormanın
toprağında başladım yaşamıma. İlk halkama
baksana ne kadar belirgin ve geniş. O yıl,
su miktarı ve sıcaklık tam sevdiğimiz gibi
olunca yeni bir sürü arkadaşım da filizlendi.

İlkbahar ve yaz aylarında
geliştığımız için açık renk olan bölüm
oluşur. Sert iklim koşulları gelince
büyümemizi durdurup koyu renk olan
bölümü oluşturur ve bir yılı kapatırız.
Dinlenme zamanı yani.

Burada biraz daralmış
halkalar. O yıllarda canını
sıkan bir şeyler mi oldu?

Dar halkalar sadece
ağaçlar birbiriyle büyüme
yarışındayken mi olur?

Öyle de denebilir. Biz çocuk ağaçlar güle
oynaya büyürken çevredeki kocaman ağaçları
görünce hızlıca büyümek istedik. Birbirimizi
itip kakmaya, büyüdükçe başkalarının güneşini
kapatmaya, daha çok su tüketmeye başladık.
Bu yüzden o yıllar hepimiz için çok zor geçti.
Daracak halkalar hızlı büyümeye çalışmamızın
bir sonucu.

Hayır Tortu. Bu, nedenlerden yalnızca
biri. Bir ağacın sevdiği koşullar
olmadığında da oluşur. Örneğin çok
su içmeyi seven bir ağaç, kuraklık
olan yıllarda dar halkalar oluşturur.

30 halka sonra...

Şimdi de ayaklarım yapış
yapış oldu. O yıl çok mu sakız
çiğnemiştin?

Çukur gibi bir yere takıldı
ayağım. Ayrıca burası
kömür gibi mi kokuyor?

Geçmiş olsun, yangının
yaralarını saracak kadar
güçlü bir ağaç olduğun için
kendinle gurur duymalısın.

Ahh Tortu, bu koyu halkanın
oluşturduğu yılı hatırlamak bile
üzücü. Ormanımızda büyük bir
yangın çıkmıştı. O yıl çok kaybımız
oldu. Benim sadece kabuğum ve
gövdem bu bölümü etkilendi.
Neyse ki sonra iyileştim.

Bu yapışkan madde reçine. Böcekler
için bir tuzak sayılır. Böcekleri sevsek
de çok kalabalık olduklarında zarar
verebiliyorlar. Böcek kolonilerinden
korunmak için böyle yapışkan bir reçine
üretiriz. O yıl, ormanda büyük bir böcek
istilasası olmuştu.

HATIRLA

30 Kasım Dünya Yok Olan Türleri Anma Günü

Tüm dünyada soyu tamamen tükenmiş ya da artık ülkemizde yaşamayan bir canlı türü biliyor musun? 30 Kasım'da sen de ülkemizde soyu tükenen yılanboyun, Kafkas bizonu, Asya fili gibi canlıları ve artık dünyada bulunmayan türleri anmayı unutma. Bu özel gün, hepimize bütün canlıların yaşama hakkı olduğunu hatırlatıyor. Yok olan türleri anmak için bir şarkı ya da şiir yazabilir, bir ağaç dikebilirsin.

Bazı soyu tükenmiş canlıların nasıl görüldüğünü sadece geçmişte yapılmış el çizimlerinden anlayabiliyoruz. Martinik amazonu da bu türlerden biri.

KEŞFET

Ağaç halkalarının geçmişle ilgili anlattıklarından esinlenen bazı bilim insanları ve müzisyenler, bu verileri notalara dönüştürerek bizler için ağaç halkalarının şarkısını hazırlamış. Kare kodu akıllı cihazınıza okutarak bu şarkıyı dinleyebilirsiniz.

Şarkıyı dinlerken bu çam ağacının neler yaşadığını hayal edin, mutlu bir bahar geçirmiş mi? Bir böcek istilasına uğramış mı? Kırılan bir dalı, dış kabuğunu soyup onu yaralamış mı?